

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА
ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою НУВГП

«27» березня 2026 р.,

протокол № 3

Віктор МОШИНСЬКИЙ

ПОЛОЖЕННЯ

про присвоєння професійних кваліфікацій випускникам

Національного університету водного господарства та природокористування

Ухвалено науково-методичною

радою НУВГП

протокол № 3

від 18 березня 2026 р.

Введено в дію

наказом ректора НУВГП

від 30.03 2026 № 212

Рівне 2026

1. Загальні положення

1.1. Положення про присвоєння професійних кваліфікацій випускникам Національного університету водного господарства та природокористування (далі - Положення) визначає порядок присвоєння повних професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти у Національному університеті водного господарства та природокористування (далі – Університет).

1.2. Положення розроблено відповідно до чинних нормативних документів:

- Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII;
- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII;
- Закону України «Про внесення змін до деяких Законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу» від 23.04.2024 р. № 3642-IX;
- Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування національної системи кваліфікацій» від 01.04.2022 р. № 2179- IX;
- Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341;
- Порядку присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.2024 р. № 1223 «Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2025 р. № 1296) (далі – Порядок);
- Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 р. № 686;

- Національний класифікатор України «Класифікатор професій ДК 003:2010», затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28 липня 2010 р. № 327 «Про затвердження, внесення змін та скасування нормативних документів» (зі змінами);

- Міжнародна стандартна класифікація видів занять (International Standard Classification of Occupations - ISCO) <https://isco.ilo.org/en/isco-08/> ;

- класифікації Європейських навичок, компетентностей, кваліфікацій та професій (European Skills, Competences, Qualifications and Occupations - ESCO) https://esco.ec.europa.eu/en/classification/occupation_main ;

- інших нормативно-правових актів у сфері вищої освіти;

- локальні нормативні документи НУВГП.

1.3. Терміни, що вживають у цьому Положенні, мають таке значення:

Професійна кваліфікація (повна професійна кваліфікація) - це визнана або присвоєна/підтверджена суб'єктом, уповноваженим на це законодавством, та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання, що дає змогу здійснювати всі трудові функції, визначені відповідним професійним стандартом.

Професійний стандарт - це затверджені в установленому порядку вимоги до компетентностей працівників, що слугують основою для формування професійних кваліфікацій.

Присвоєння професійних кваліфікацій у разі відсутності професійного стандарту - це процедура встановлення відповідності обсягу компетентностей здобувача вищої освіти відповідній освітній програмі, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації, за результатами якої може бути визнано здобуті ним результати навчання і присвоєно професійну кваліфікацію.

Погодження присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) у разі відсутності професійного стандарту — це встановлення Національним агентством кваліфікацій можливості закладу вищої освіти присвоювати професійну кваліфікацію, що визначена освітньою програмою, здобувачам вищої освіти на основі визначених критеріїв.

1.4. Присвоєння професійної кваліфікації в Університеті здійснюється на підставі та з дотриманням вимог чинного законодавства України, внутрішніх нормативних документів, стандартів вищої освіти і відповідних професійних стандартів, затверджених у визначеному порядку. У разі відсутності професійного стандарту присвоєння професійної кваліфікації в Університеті здійснюється на підставі Національного класифікатора “Класифікатор професій ДК 003:2010”, затвердженого наказом Держстандарту від 28 липня 2010 р. № 327, та міжнародній стандартній класифікації видів занять (International Standard Classification of Occupations-ISCO).

Реалізація цього процесу забезпечується з урахуванням принципів валідності та об’єктивності оцінювання, відкритості й прозорості процедур, академічної доброчесності, студентоцентрованого підходу та неупередженого ставлення до здобувачів вищої освіти.

1.5. Положення визначає:

- механізм і умови присвоєння Університетом професійної кваліфікації за наявності професійного стандарту, затвердженого в установленому законодавством порядку;

- встановлює особливості присвоєння професійної кваліфікації у разі відсутності професійного стандарту та регламентує процедури погодження присвоєння професійної кваліфікації;

- вимоги до освітньої програми щодо процедур та етапів присвоєння професійної кваліфікації (професійних кваліфікацій), оцінювання досягнення результатів навчання, що надають право на присвоєння професійної кваліфікації (професійних кваліфікацій), умови залучення роботодавців під

час реалізації освітньої програми, що передбачає професійну кваліфікацію (професійні кваліфікації).

1.6. Обов'язковою умовою присвоєння професійної кваліфікації є наявність в освітній програмі, за якою навчаються здобувачі, запису про можливість присвоєння професійної(-их) кваліфікації(-й) та переліку їх назв.

1.7. У разі, якщо за освітньою програмою передбачається присвоєння професійної кваліфікації, професійний стандарт за якою відсутній, Університет має право присвоювати професійну кваліфікацію лише за погодженням з Національним агентством кваліфікацій.

1.8. За умови присвоєння професійної кваліфікації за наявністю професійного стандарту назва професійної кваліфікації, яка присвоюється здобувачам, має відповідати назві професійної кваліфікації, зазначеній в професійному стандарті з урахуванням рівня вищої освіти, на якому реалізується освітня програма.

1.9. За умови присвоєння професійної кваліфікації за відсутності професійного стандарту назва професійної кваліфікації, яка присвоюється здобувачам, має відповідати професійним назвам робіт, зазначеним у Національному класифікаторі “Класифікатор професій ДК 003:2010”, затвердженому наказом Держстандарту від 28 липня 2010 р. № 327 (далі – КП), та Міжнародній стандартній класифікації видів занять (International Standard Classification of Occupations - ISCO) та/або формуватися з урахуванням Міжнародної стандартної класифікації видів занять (International Standard Classification of Occupations - ISCO), за умови відсутності назви професійної кваліфікації в КП та наявності підтвердження від представників ринку праці щодо можливості працевлаштування за зазначеною професійною кваліфікацією.

2. Порядок присвоєння професійної кваліфікації в Університеті

2.1. Університет може здійснювати присвоєння професійних кваліфікацій, які зазначені в освітніх програмах, за якими навчаються

здобувачі вищої освіти відповідного року вступу.

2.2. Професійні кваліфікації можуть формуватися за рахунок обов'язкових компонентів освітньої програми та/або вибіркового освітніх компонентів.

2.3. Освітня програма може передбачати можливість присвоєння декількох професійних кваліфікацій.

2.4. Одному здобувачеві за результатами виконання освітньої програми може бути присвоєно не більше двох професійних кваліфікацій.

2.5. Якщо освітня програма передбачає для здобувача освіти присвоєння двох професійних кваліфікацій, друга професійна кваліфікація може бути присвоєна в межах індивідуальної освітньої траєкторії. У такому випадку освітня програма має забезпечувати логічну послідовність вибіркового компонентів, що відповідають компетентнісному профілю обраної професійної кваліфікації.

3. Загальні вимоги до освітніх програм, у межах яких здійснюється присвоєння професійних кваліфікацій

3.1. До складу розробників освітньої програми, яка передбачає присвоєння професійної кваліфікації, в обов'язковому порядку включаються роботодавці, які зацікавлені у фахівцях з відповідною кваліфікацією.

3.2. Серед рецензентів освітньої програми, яка передбачає присвоєння професійної кваліфікації, обов'язково мають бути роботодавці, які зацікавлені у фахівцях з відповідною кваліфікацією. Рецензії таких роботодавців мають містити інформацію щодо достатності обсягу формування необхідних професійних компетентностей та програмних результатів навчання здобувачів.

3.3. Особливості формування профілю освітньої програми за умови присвоєння професійних кваліфікацій.

3.3.1. У разі присвоєння повних професійних кваліфікацій профіль освітньої програми повинен обов'язково містити назви професійних

кваліфікацій, які передбачені для присвоєння за освітньою програмою, та процедуру їх присвоєння.

3.3.2. Освітня програма має містити перелік компетентностей та результатів навчання, формування та досягнення яких дають підстави для присвоєння професійної кваліфікації відповідно до змісту професійного стандарту (за наявності) або кваліфікаційній характеристиці (із зазначенням відповідного випуску ДКХП) (за наявності), або відомостям з баз даних ISCO, ESCO. У разі відсутності професійної кваліфікації у стандарті вищої освіти Відповідності компетентностей та результатів навчання, що дають підстави для присвоєння професійної кваліфікації, освітнім компонентам освітньої програми мають відображатися в окремій матриці відповідності для кожної професійної кваліфікації, за умови присвоєння професійної кваліфікації на основі вибіркового компонента, яка присвоюється за освітньою програмою.

3.3.3. Освітня програма має містити інформацію щодо параметрів практичної підготовки та/або навчання на робочому місці для присвоєння кожної професійної кваліфікації, передбаченою освітньою програмою (зазначаються види/форми, назва, обсяг в кредитах ЄКТС). У разі наявності окремих особливостей проходження практичної підготовки та параметрів оцінювання рівня сформованості компетентностей та результатів навчання, що дають підстави для подальшого присвоєння професійної кваліфікації, інформація відображається в профілі освітньої програми.

3.3.4. Інформація в освітній програмі щодо форми і змісту атестації має відповідати окрім вимогам Стандартів вищої освіти, також вимогам для присвоєння кваліфікації відповідно до професійного стандарту (за наявності) або вимогам кваліфікаційної характеристики відповідного випуску ДКХП (за наявності), чи відомостей з баз даних ISCO, ESCO.

3.3.5. Профіль освітньої програми, яка передбачає присвоєння професійної кваліфікації, вимоги до якої встановлено національним законодавством та/або договором, присвоєння міжнародним професійної кваліфікації (професійних кваліфікацій), має містити окремі статті, пункти,

розділи законів та інших нормативно-правових актів, які встановлюють вимоги до професійної кваліфікації, з наданням посилань (лінків) на відповідні складові законодавства.

3.4. У разі зміни переліку професійних кваліфікацій, які можуть надаватися за освітньою програмою (в т.ч. відповідно до Стандарту вищої освіти), освітня програма підлягає перегляду та затвердженню в новій редакції відповідно до Положення про започаткування, розроблення та затвердження освітніх програм в Національному університеті водного господарства та природокористування.

3.5. У разі затвердження професійних стандартів або їх нових редакцій освітні програми, які передбачають присвоєння таких професійних кваліфікацій, підлягають перегляду та затвердженню в новій редакції відповідно до Положення про започаткування, розроблення та затвердження освітніх програм в Національному університеті водного господарства та природокористування.

4. Порядок практичної підготовки.

4.1. Базами для реалізації практичної підготовки та/або навчання на робочому місці (під час дуальної форми здобуття освіти) є підприємства, установи, організації, сфера діяльності яких відповідає спеціальності та фокусу освітньої програми, за якою навчається здобувач. Практична підготовка має передбачати виконання трудових функцій за професійною кваліфікацією, яку отримує здобувач.

4.2. Університет попередньо погоджує з базами практик обсяг, перелік компетентностей та результатів навчання практичної підготовки, необхідних для здійснення майбутньої професійної діяльності.

4.3. Оцінювання отриманих компетентностей та результатів навчання під час проходження практичної підготовки, оцінювання практичного досвіду, набутого здобувачем на робочому місці, відбувається на основі відгука від бази практики, щодо оцінювання рівня сформованості компетентностей та

досягнення результатів навчання, набутого практичного досвіду, що дають підстави для подальшого присвоєння професійної кваліфікації. Форма звіту з практики та особливості його оформлення встановлюється кафедрою.

4.4. Інформація про наявність окремих особливостей проходження практичної підготовки та параметрів оцінювання рівня сформованості компетентностей та результатів навчання, що дають підстави для подальшого присвоєння професійної кваліфікації, зазначається в профілі освітньої програми.

5. Порядок атестації

5.1. Професійна кваліфікація присвоюється здобувачам вищої освіти за умов успішної підсумкової атестації, що проводиться у формах, визначених відповідною освітньою програмою, з метою встановлення відповідності набутих особою компетентностей і досягнутих результатів навчання вимогам цієї освітньої програми, що дає підстави для присвоєння професійної кваліфікації.

5.2. У разі, якщо освітньою програмою передбачається, що однією з умов присвоєння професійної кваліфікації є виконання кваліфікаційної роботи, теми кваліфікаційних робіт здобувачів, що претендують на присвоєння професійних кваліфікацій, в обов'язковому порядку підлягають узгодженню з базами практик.

5.3. Присвоєння професійної кваліфікації здійснюється на підставі рішення екзаменаційної комісії, яка утворюється і діє відповідно до Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії.

5.4. Під час атестації здобувачів до складу екзаменаційної комісії обов'язково входять представники роботодавців у кількості мінімум одна особа. Представники роботодавців мають переважне право голосу щодо ухвалення рішень про присвоєння здобувачеві професійної кваліфікації, незалежно від кількісного складу комісії.

5.5. Екзаменаційна комісія має право прийняти рішення щодо присвоєння професійної кваліфікації або відмови у присвоєння професійної кваліфікації.

5.6. Підставами для присвоєння професійних кваліфікацій є результати:

5.6.1. Присвоєння професійної кваліфікації здійснюється за умови повного виконання здобувачем вищої освіти вимог відповідної освітньої програми та індивідуального навчального плану, що передбачають присвоєння професійної кваліфікації, зокрема:

- опанування теоретичного змісту освітньої програми в обсязі, необхідному для формування компетентностей, визначених для відповідної професійної кваліфікації, та досягнення запланованих результатів навчання;

- проходження практичної підготовки в умовах реальної професійної діяльності, що забезпечує закріплення та поглиблення набутих компетентностей і результатів навчання відповідно до обсягу, зазначеного в освітній програмі;

- успішного проходження підсумкової атестації, визначеною освітньою програмою, у тому числі умовами присвоєння професійної кваліфікації.

5.6.2. Для присвоєння професійної кваліфікації здобувач вищої освіти має продемонструвати:

- оволодіння під час теоретичної та практичної підготовки компетентностями та програмними результатами навчання, передбачені відповідним професійним стандартом або кваліфікаційною характеристикою, на мінімальному рівні 60 балів, або інше встановлюється освітньою програмою.

- за результатами підсумкової атестації володіння компетентностями та програмними результатами навчання, направленими на вирішення питань, передбачених професійною діяльністю у відповідності з професійною кваліфікацією, що присвоюється, мінімум 60 балів, або інше встановлюється освітньою програмою.

5.6.3. Професійна кваліфікація, присвоєна Університетом, зазначається в документі про здобуття відповідного ступеня вищої освіти.

5.6.4. У випадку незгоди з результатами атестації, здобувач вищої освіти має право на апеляцію у встановленому в Університеті порядку.

5.6.5. Рішення Університету про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння професійної кваліфікації (кваліфікацій) підлягає скасуванню у випадку встановлення фактів порушення здобувачем вищої освіти принципів академічної доброчесності, зокрема виявлення в кваліфікаційній роботі ознак академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації або інших порушень. Скасування такого рішення здійснюється відповідно до Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2021 року № 897 та Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації у разі виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачем вищої освіти НУВГП.

6. Особливості присвоєння Університетом професійної кваліфікації (кваліфікацій) здійснюється за умови наявності професійного стандарту, затвердженого в установленому законодавством порядку.

6.1. Присвоєння Університетом професійної кваліфікації за умови наявності професійного стандарту здійснюється в порядку, викладеному в Розділі 2 даного Положення.

6.2. Для формування змісту (опису) професійної кваліфікації при наявності професійного стандарту слід звертатися до затвердженого в установленому порядку професійного стандарту. Інформація про професійні стандарти, затвержені в установленому порядку, розміщені в Реєстрі кваліфікацій <https://register.nqa.gov.ua/>

7. Особливості присвоєння професійних кваліфікацій за умови відсутності професійного стандарту

7.1. Присвоєння Університетом професійної кваліфікації за умови відсутності професійного стандарту здійснюється в порядку, викладеному в Розділі 2. з урахуванням особливостей, викладених в Розділі 4. цього Положення.

7.2. Для формування змісту (опису) професійної кваліфікації при відсутності професійного стандарту слід звертатися до відповідних випусків Довідника кваліфікаційних характеристик професій (далі – ДКХП) та/або формувати зміст з урахуванням Міжнародної стандартної класифікації видів занять (International Standard Classification of Occupations - ISCO) та класифікації Європейських навичок, компетентностей, кваліфікацій та професій (European Skills, Competences, Qualifications and Occupations - ESCO).

7.3. У разі зазначення в освітніх програмах професійних кваліфікацій, за якими відсутні професійні стандарти, процедура затвердження освітніх програм передбачає погодження присвоєння таких кваліфікацій в Національному агентстві кваліфікацій відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2024 р. № 1223 «Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2025 р. №1296) (далі - Порядку) до початку реалізації такої програми.

7.4. До початку процедури погодження кафедра, яка планує реалізовувати програму, має отримати від роботодавців, які долучаються до рецензування освітньої програми та/або мають потребу у фахівцях із зазначеною професійною кваліфікацією, лист про обґрунтовано потребу у зазначених фахівцях на ринку праці національного та/або регіонального рівня, в якому має бути зазначено:

- оцінка змісту освітньої програми на предмет її здатності забезпечити формування професійних компетентностей, необхідних для присвоєння такої професійної кваліфікації,

- потреба у професійній кваліфікації на ринку праці на національному та/або регіональному рівні.

7.5. Для погодження присвоєння кваліфікації випускова кафедра після затвердження освітньої програми готує та подає до Національного агентства кваліфікацій заяву, форма якої визначена в додатку 1 Порядку, та документи, визначені в пункті 11 Порядку:

- обґрунтування необхідності присвоєння професійної кваліфікації;
- копію освітньої програми, що передбачає присвоєння відповідної професійної кваліфікації (професійних кваліфікацій);

- копії листа (листів) роботодавців та/або їх об'єднань про потребу у професійній кваліфікації (професійних кваліфікаціях) на ринку праці на національному та/або регіональному рівні;

- копія затвердженого закладом вищої освіти порядку присвоєння професійних кваліфікацій;

- характеристика (зміст) професійної кваліфікації за формою згідно з додатком 2 Порядку.

7.6. У разі погодження з Національним агентством кваліфікацій присвоєння більше ніж однієї професійної кваліфікації, визначеної в одній освітній програмі, то до заяви додаються окремо документи, передбачені пунктом 11 Порядку, щодо кожної професійної кваліфікації за виключенням копії освітньої програми та копії порядку присвоєння професійної кваліфікації в Університеті.

7.7. Документи подаються у форматі PDF, формуються в окрему папку, яка архівується та підписується кваліфікованим електронним підписом ректора Університету.

7.8. Після погодження присвоєння професійної кваліфікації Національне агентство кваліфікацій вносить таку професійну кваліфікацію до

Реєстру кваліфікацій <https://data.nqa.gov.ua/professional-qualifications> з приміткою про відсутність професійного стандарту, що надає право Університетові розпочати здійснення освітньої діяльності за освітньою програмою із можливістю присвоєння відповідної професійної кваліфікації.

7.9. У разі, якщо освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації, вимоги до якої встановлено національним законодавством та/або договором, присвоєння міжнародним професійної кваліфікації (професійних кваліфікацій), погодження присвоєння таких кваліфікацій в Національному агентстві кваліфікацій не передбачено. До початку реалізації такої програми, Університет має подати до Національного агентства кваліфікацій Інформаційну довідку за формою, зазначеною в додатку 3 Порядку.

7.10. У разі зміни назви професійної кваліфікації після проходження процедури погодження Національними агентством кваліфікацій або після подання Інформаційної довідки Університет не здійснює повторно процедуру погодження присвоєння професійної кваліфікації або не оновлює Інформаційну довідку, за умов, якщо зміна назви професійної кваліфікації відповідає вимогам примітки 2 Додатку В ДК 003:2010 і не призвела до суттєвих змін у компетентностях та результатах навчання.

8. Прикінцеві положення

8.1. Цей Порядок, зміни та доповнення до нього затверджує вчена рада Університету.

8.2. Положення набуває чинності з дати затвердження вченою радою НУВГП в установленому порядку.

8.3. Відповідальність за своєчасність погодження з Національним агентством кваліфікацій присвоєння професійної кваліфікації за умови відсутності професійного стандарту або подання інформаційної довідки щодо присвоєння професійної кваліфікації, вимоги до якої встановлено національним законодавством та/або договором, присвоєння міжнародним професійної кваліфікації (професійних кваліфікацій) несуть гаранті відповідних освітніх програм.

8.4. Відповідальність за дотримання процедур присвоєння професійної кваліфікації несе гарант відповідної освітньої програми та завідувач випускової кафедри.

8.5. Відповідальність за постійний моніторинг освітньої програми, яка передбачає присвоєння професійної кваліфікації, відповідності професійному стандарту або вимогам кваліфікаційної характеристики відповідного випуску ДКХП (за наявності), чи відомостей з баз даних ISCO, ESCO, національному законодавству та/або міжнародному договору несе гарант освітньої програми.

Розробили:

Завідувач кафедри
терапії та реабілітації

Наталія НЕСТЕРЧУК

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Валерій СОРОКА

Керівник відділу
ліцензування та акредитації

Анастасія КЛІМОВА

Завідувач кафедри конституційного
права та галузевих дисциплін

Інна МІЦУК

В.о. завідувача кафедри
правоохоронної діяльності та
спеціальних юридичних дисциплін

Вікторія ГРИШКО

Професор кафедри обліку і аудиту

Олена АНТОНІЮК

Професор кафедри транспортних
технологій і технічного сервісу

Вікторія НИКОНЧУК

Доцент кафедри суспільних дисциплін

Валентина СОКАЛЬ

В.о. завідувача кафедри
медико-біологічних дисциплін

Олег САВЛЮК

Погоджено:

Начальник юридичного відділу

Дмитро ПУХА